

провінціального педагогічного вузу, він зробив суттєвий внесок у розвиток хімії аценофтена» [Сл про вчителя с. 7].

За час його роботи у співпраці з колегами і студентами було синтезовано більше п'ятисот різних галогенопохідних аценафтену і продуктів його окислення, несиметричних індигоїдних та багато інших барвників. Розроблялися методи синтезу вказаних барвників. Було розроблено методи синтезу вказаних барвників, одержували підтвердження складні теоретичні проблеми взаємозалежності між кольором і молекулярною будовою органічної речовини. На основі одержаних барвників вивчалися їх люмінесцентні властивості.

Таким чином, проаналізувавши наукову спадщину А. Каришина в історичному вимірі, ми можемо констатувати, що вчений залишив вагомий слід в історії природничого факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, з яким нерозривно пов'язані роки його життя і праці.

Список використаних джерел:

1. Слово про вчителя (До 100-річчя від дня народження А. П. Каришина) / упоряд. Ю. В. Самусенко, Г. Ф. Джурка ; за ред. Н. І. Шиян. Полтава : АСМІ, 2012. 267 с.
2. Шиян Н. І. Каришин Андрій Потапович. Випускники природничого факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка – науковці України [В. В. Буйдін та ін. ; за ред. Н.І. Шиян, М. В. Гриньової]. Полтава : Болотін А. В., 2013. 144 с.

ПРОФЕСІОГРАФІЧНИЙ ПІДХІД ДО ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

*Величко Р.М.
Полтава, Україна*

Проблему формування та розвитку професійної компетентності сучасного керівника закладу загальної середньої освіти (ЗЗСО), а також створення його професіограми, вивчають різні науковці (О. Виговська, І. Жерносек, В. Синявський, Р. Черновол-Ткаченко, В. Юрченко та ін.), що підкреслює актуальність складових професійної компетентності освітнього менеджера, визначення його професійних функцій та необхідність постійного розвитку цієї компетентності для ефективної педагогічної та управлінсько-організаційної діяльності. Різні аспекти цієї проблеми досліджуються в рамках *професіографічного підходу*, який зосереджений на розробці професіограми спеціаліста, оскільки професіографічна інформація повинна відображати компетентність фахівця у вибраній сфері діяльності.

Дослідники підкреслюють, що професіограма освітнього менеджера не лише відображає окремі аспекти та якості фахівця, але й служить стандартом, до якого слід прагнути у процесі роботи закладу освіти.

Водночас професіограма дозволяє чітко визначити, яким має бути керівник сучасного освітнього закладу, а також сприяє виявленню шляхів дослідження її складових, розробці змісту, дидактичних інструментів і визначенню найефективніших підходів до підготовки майбутніх управлінців (Юрченко, 2021).

Відтак, під час практичної підготовки магістрантів, майбутніх керівників ЗЗСО, доцільно приділити увагу професіографічному підходу та запропонувати дослідницькі завдання на розроблення професіограми сучасного керівника.

Магістрантам варто запропонувати вивчення праць науковців щодо цього питання. Так, у своїх дослідженнях В. Синявський пропонує детальне визначення професіограми, яка включає повний опис виробничо-технічних, технологічних, соціально-психологічних, медико-гігієнічних умов професійної діяльності та психологічних і психофізіологічних вимог, що професія висуває до людини. Професіограма також містить функції професії та труднощі, які можуть виникати під час її освоєння в залежності від індивідуально-психологічних особливостей особистості. Вона включає психограму, яка являє собою портрет ідеального або типового професіонала, сформульований у термінах психологічно вимірюваних характеристик. Психограма складається на основі психологічного аналізу професійної діяльності (Синявський, 2014).

Алгоритм дослідження наукових праць для розроблення професіограми передбачає вивчення чотирьох взаємопов'язаних комплексів вимог до особистості керівника ЗЗСО (рис. 1):

Рис. 1. Комплекс вимог до особистості керівника ЗЗСО

У ході практичних занять з розробки професіограми варто запропонувати магістрантам детально вивчити складники професіограми керівника закладу освіти (рис. 1), запропоновані О. Виговською та І. Жерносек (Виговська, 2002; Жерносек, 2004).

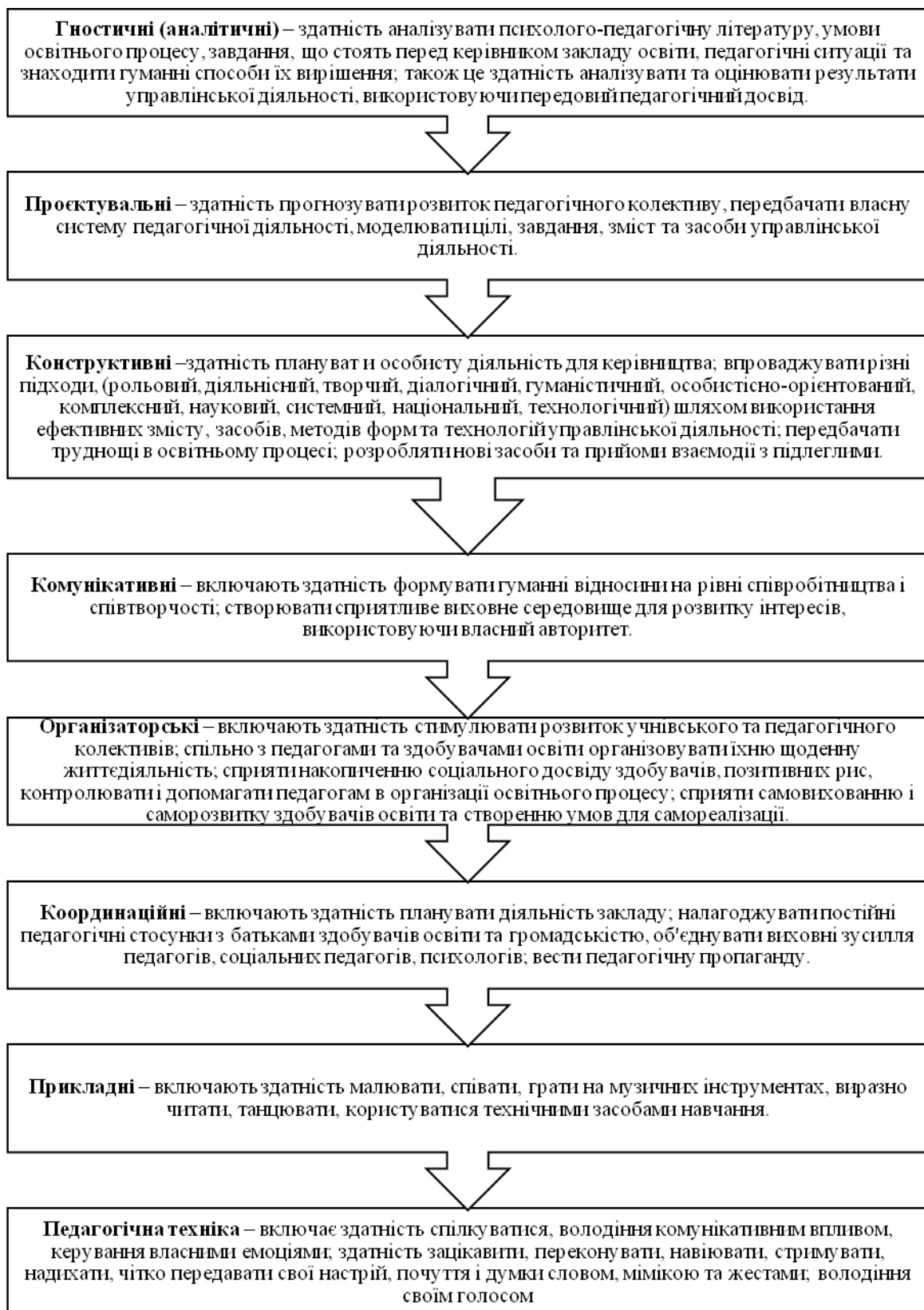

Рис. 2. Елементи професіограми керівника закладу освіти (за О. Виговською та І. Жерносеком)

У підсумку зазначимо, що ми підтримуємо підхід науковців, які виділяють чотири основні компоненти професіограми педагога: психологічний, педагогічний, предметний та науково-дослідницький, кожна

з яких містить теоретичний (знання) та практичний (уміння) аспекти. До цих ключових компонентів ми пропонуємо додати п'ятий — організаційно-управлінський — при розробці професіограми керівника ЗЗСО: психологічний (теоретична частина включає знання з вікової психології та фізіології учнів відповідного віку, а практична частина—виховні вміння); педагогічний (теоретичний компонент охоплює знання з загальної дидактики та методики викладання, а практичний—вміння викладати предмет (оскільки кожен керівник ЗЗСО зазвичай також викладає і має роль вчителя-предметника); предметний (теоретичний аспект включає спеціальні знання з предмету, який викладається, а практичний—конкретні предметні вміння); науково-дослідницький (теоретичний компонент охоплює загальне розуміння педагогіки як науки, систему знань і методів пізнання, а практичний—дослідницькі та експериментальні навички, а також вміння займатися самоосвітою та саморозвитком); організаційно-управлінський (теоретичний компонент містить знання з освітнього менеджменту як науки, систему знань і методів управління, а практичний—вміння організувати та керувати, а також лідерські якості у роботі з педагогічним та учнівським колективами).

Список використаних джерел:

1. Виговська О. Місія директора *Директор школи, ліцею, гімназії*. 2002. №1-2. С.95-110.
2. Жерносек І. Професіограма директора школи нового типу: ліцею, гімназії, колегіуму. *Управління освітою*. 2004. №92. С.8-9.
3. Синявський В.В. Професіограми і психограми професій педагогічного спрямування : метод. посібник. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 84 с.
4. Юрченко В. Професіограма сучасного керівника закладу освіти. *Збірник наукових праць ЛОГОС*. 2021. Взято з: <https://doi.org/10.36074/logos-14.05.2021.v2.30>

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ БІОФІЗИКИ З ВИКОРИСТАННЯМ ВІРТУАЛЬНИХ ОСВІТНІХ ІНСТРУМЕНТІВ

*Гетало А.М., Хорольський О.В., Носенко С.А., Гетало Б.А.
Полтава, Україна*

На освітні процеси навчання біофізики вплинуло впровадження віртуальних інструментів, які покликані розширити і поглибити можливості здобувачів освіти в доступі до навчального середовища. Еволюція застосування віртуальних інструментів у вивченні біофізики триває протягом кількох десятиліть і необхідна для вдосконалення освітніх технологій: вона сприяє осмисленню біофізичних концепцій та практичних навиків здобувачів освіти.

Розглядаючи віртуальні освітні інструменти, варто розпочати з відеоуроків та онлайн-курсів, адже вони користуються значним попитом впродовж тривалого часу [2, С. 57]. Біофізика здебільшого пов'язана зі